

Een tien voor typen

Met tien vingers blind typen. Wie wil dat niet? Er zijn tientallen typecursussen voor kinderen op de markt. In dit artikel vergelijken we veelgebruikte typecursussen in en buiten het onderwijs. Sommige testten we met leerlingen van de basisschool.

Mandy de Bruijn

Steeds vaker en steeds jonger moeten kinderen iets typen. Goed kunnen typen is dus belangrijk. Scholen bieden in groep 7 en 8 vaak typecursussen aan. Ouders betalen zo'n typecursus en kinderen volgen de cursus na schooltijd. Omdat niet alle kinderen een cursus volgen, ontstaat er een kloof tussen kinderen die wel en niet kunnen typen. Daarom gaan steeds meer scholen op zoek naar een goede typecursus om aan alle leerlingen aan te bieden. Gratis materiaal heeft vaak de voorkeur. Is gratis ook goed genoeg? Of moet er toch flink in de buidel getast worden, voordat je een goede cursus te pakken hebt?

Alle besproken cursussen leiden op tot blind typen met tien vingers en verlangen een computer met internetaansluiting.

TIENVINGERSYSTEEM

De voordelen om met tien vingers te kunnen typen zijn groot en daar kun je niet jong genoeg mee beginnen.

- Kinderen die blind typen, kunnen al hun aandacht schenken aan de opdracht.
- Kinderen die kunnen typen, werken sneller.
- Bij kinderen die vlot typen worden nek- en schouderspieren minder belast, dat ze een kleinere kans op RSI hebben.

TYPETOPIA, ONLINE TYPECURSUS

In deze typecursus speelt het kind de hoofdrol in een uitdagend avontuur: 'Red onze planeet TypeTopia'. De cursus maakt het leren typen aantrekkelijk voor kinderen door animaties, gekke geluiden en veel spelletjes die aansluiten bij hun belevingswereld. Er zijn klifhangers en afwisselende typegames. Bij een goed doorlopen oefening ontvangt de leerling 'topians'. Hiermee krijg je toegang tot extra typegames. Het blijkt een goede manier om de motivatie bij kinderen hoog te houden. Als er onvoldoende is geoefend, volgt een mailtje met een herinnering.

De cursus bestaat uit twintig modules. De instructies zijn zowel visueel als auditief. Tijdens de oefeningen wordt er direct ingespeeld op fouten en de typesnelheid en de resultaten zijn meteen zichtbaar. Op basis van de oefeningen en de directe evaluaties wordt het leertraject voor elke leerling individueel

aangepast. In het lesonderdeel 'Persoonlijke Training' kun je extra oefenen.

Er is in deze cursus veel aandacht voor een goede zithouding. Voor kinderen met dyslexie is een aparte module.

'Ik heb via dit programma goed leren typen. Vooral omdat ik de spelletjes zo leuk vond en als ik iets fout deed, kon ik altijd weer opnieuw beginnen.'

TICKEN.NL

Ticken.nl is een online typecursus waar kinderen op een interactieve manier leren typen en die aansluit bij de belevingswereld van kinderen (zie ook COS, april 2010). Er wordt begonnen met de basispositie van het toetsenbord, maar vervolgens gaat het over op het aanleren van de letters die qua frequentie het meest voorkomen in het Nederlands.

De oefeningen zijn informatief, bevatten educatieve teksten vol wetenswaardigheden en spreuken. De typesnelheid is niet het belangrijkste, pas na les 17 krijgt deze aandacht. Er wordt in dit programma de nadruk gelegd op het leren kennen van de toetsen. Na elke oefening kun je de scores inzien. De leerling ziet direct hoe nauwkeurig hij heeft

gewerkt en kan zijn prestaties vergelijken met die van andere leerlingen. De typegames herhalen de stof en stimuleren kinderen goed. Het programma adviseert drie keer per week te oefenen om het automatiseren te bevorderen. Per mail krijgt de leerling én de begeleider(s) een herinnering als je een tijdje niet geoefend hebt. Ook deze cursus is geschikt voor kinderen met dyslexie.

‘Ik heb zelf op typeles gezeten, maar dat was heel erg saai. Dit is veel leuker. Je leert veel sneller typen.’

TYPEMANIA

Tinus de Typemaniak is een driedimensionaal vriendje dat leren typen leuk maakt. De site is ontwikkeld door studenten en docenten die deelnamen aan het ontwerpen van een educatieve website in het kader van ThinkQuest. Ergonomie is in dit programma erg belangrijk. Tijdens de cursus zie je het toetsenbord en Tinus laat zien wat een goede zithouding is. Hij toont wat vaak verkeerd gaat en wat dat voor gevolgen kan hebben. De vingers die je voor een oefening moet gebruiken, kleuren bij Tinus in dezelfde kleur als de toetsen. Na elke oefening verschijnt er een klein schermje met de resultaten van die oefening en laat Tinus weten of je geslaagd bent voor de oefening en of je verder mag.

Via de knop 'statistieken' kun je bekijken hoe het met je vorderingen staat. Je ziet het aantal aanslagen per minuut en het aantal fouten. Het is een leuk, gratis programma om als basis cursus te proberen. Er is geen begeleiding en de spelletjes zijn niet geïntegreerd in de oefeningen. Het programma kan daardoor gauw gaan vervelen.

‘Het groene beestje is lief en ik luister graag naar hem.’
‘Als ik niet verder mag, moet ik de hele oefening weer opnieuw doen. Dat is wel een beetje saai.’

TYPESTARS

TypeStars is een echte typecursus. Geen spelletje, maar een methode voor zelfstudie. Typen leer je via aanwijzingen en animaties. Ook wordt er aandacht besteed aan het voorkómen van RSI: er is voortdurend een RSI-thermometer in beeld.

Een cursus bestaat uit twaalf lessen. TypeStars analyseert het typepatroon. Als dit patroon afwijkt, doordat er veel zwakheden worden geconstateerd, moet er extra geoefend worden. Ook wordt rekening gehouden met hobby's en voorkeuren, waardoor elke oefening anders is en is aangepast aan de interesses van het kind.

Alle oefenresultaten worden geanalyseerd en met vermelding van datum en tijd bewaard. Elke vaardigheidstest kun je later opvragen, compleet met de getypte tekst en het bijbehorende rapport. Deze vorderingen zijn ook door ouders en leerkrachten in te zien.

Er is geen tijdlimiet voor de cursus en TypeStars maakt slim gebruik van groepsdynamiek om kinderen te motiveren. Leerlingen kunnen clubjes vormen waarvan de leden elkaar aanmoedigen door resultaten te vergelijken en ervaringen uit te wisselen op een forum.

TYPE BASIC

Type Basic is een cursus voor iedereen vanaf 10 jaar. Het is een online cursus waarbij wordt gewerkt via het scherm en met een cursusboek. Het boek is opgebouwd uit negen lessen die bestaan uit 116 oefeningen met tekens, herhalingsopdrachten en toetsen. De resultaten worden na de oefening getoond en kunnen worden opgeslagen. Onderdelen waarop je zwak scoort, kun je herhalen, maar dat moet het kind of de begeleider zelf zien.

Deze cursus duurt 20 uur, verdeeld over 10 weken. Aan het eind kun je zelf een certificaat printen.

Er is geen begeleiding vanuit het programma. Een begeleider (leerkracht) moet helpen bij het volgen van de cursus, bij correctie van de vingerplaatsing, het gelijkmatig typen en het aanleren van een juiste houding. De begeleider zal ook moeten zorgen voor motivatie. Het is mogelijk om als 'begeleider op afstand' de vorderingen van de leerlingen te volgen.

Leerlingen moeten echt beschikken over een zelfstandige werkhouding en doorzettingsvermogen. Na Type-Basic Basis kun je Type-Basic Plus en Type-Basic Praktijk volgen.

TYPING MASTER

In dit van oorsprong Engels programma kun je kiezen voor 'Nederlands' bij het installeren. Met Typing Master kun je zelfstandig typen leren. Het is voor mijn gevoel meer gericht op (jong)volwassenen dan op kinderen. De leerling wordt in de cursus aangesproken met 'u'.

>>

Het programma gaat ervan uit dat je binnen 6 tot 10 uur de basisprincipes kent, maar dat je het typen in andere programma's moet automatiseren. De cursus bestaat uit 15 lessen. De lessen zijn opgebouwd volgens de methode studeren, herhalen, testen en een spelletje spelen. Bij het studeren wordt tekst gecombineerd met beelden zodat de leerstof duidelijk wordt. Er is een persoonlijke feedback en de oefeningen worden aan de vaardigheden van de leerling aangepast. Ook is er tijdens de lessen aandacht voor ergonomie.

Het programma kan in de gaten houden hoe je typt in andere programma's. Je kunt het programma op elk moment afsluiten en later verder gaan waar je gebleven was.

'Ik weet door de plaatjes en tekst wel precies wat ik moet doen, maar waarom zeggen ze 'u' tegen mij?'

LOI TYPECURSUS VOOR KINDEREN

Om de cursus uit te proberen, kreeg ik de totale cursusmap met boekjes toegestuurd.

Het lesmateriaal bestaat uit een cursusmap vol met 20 kleurrijke lesboekjes, waarin de kinderen worden aangesproken door Timo en Kiki die een avontuur beleven.

Bij het lesmateriaal zitten ook gekleurde toetsenbordstickers, een toetsenbordschema en een stopwatch.

De typecursus duurt 5 maanden en bestaat uit 20 delen. Elk deel omvat 5 lesjes van ongeveer 25 minuten. Er wordt uitgegaan van 1 lesje per dag. Elke maand krijg je een deel van het lesmateriaal toegestuurd. Dit lesmateriaal sluit erg goed aan bij de online leeromgeving die bij de cursus hoort. De lessen zorgen voor structuur en de leeromgeving voor het plezier. De cursus staat boordevol moppen, raadsels en spelletjes waarbij de letters van het toetsenbord goed worden geoefend. Ook kun je met deze spelletjes prijzen winnen. Elke lesweek eindigt met een toets. Deze toets wordt online verstuurd en de resultaten staan een dag later op je persoonlijke prikbord. Aan het eind van de cursus volgt een eindtoets. Heb je die goed gemaakt, dan krijg je een diploma.

'Ik vind de moppen en raadsels heel erg leuk. Omdat ik het avontuur verder wilde lezen, ging ik ook verder met typen. Ik wilde iedere keer sneller typen, zodat ik een prijs kan winnen.'

INSTITUUT PICA

Pica verzorgt landelijk typecursussen. De typecursus is gericht op kinderen uit de hoogste klassen van het basisonderwijs. De typecursus wordt aangeprezen door bekende Nederlanders, die in een filmpje vertellen hoe goed de cursus is. Het toetsenbord wordt afgedekt met verschillende kleuren. Deze kleuren tonen welke vinger er voor een bepaalde toets moet worden gebruikt. Het aanleren van de letters wordt stap voor stap opgebouwd. Pica gaat uit van een cursusduur van 20 weken. De leerling leert het toetsenbord kennen, krijgt ervaring in een tekstverwerkingsprogramma en haalt 120 aanslagen per minuut. Wordt de eindtoets met goed gevolg afgelegd, dan krijgt de leerling een diploma.

Instituut Pica zegt veel zorg te besteden aan kinderen die extra aandacht behoeven. Kinderen met dyslexie, visuele of motorische handicaps worden met aangepaste begeleiding, extra hulpmiddelen en duidelijk leesbaar materiaal ondersteund tot ze het diploma hebben gehaald. Instituut Pica was helaas niet bereid meer informatie te geven dan op de website te vinden was.

CYGNUS 7

Cygnus biedt niet alleen een online zelfstudie typen aan, maar heeft ook docenten die de typeles verzorgen op (basis)scholen. Met een persoonlijke inlogcode heb je zowel thuis als op school toegang tot de cursus. Leerkrachten kunnen, volgens de website, de online cursus goed integreren in het lespakket. Cygnus kan ze door een uitgebreide, maandelijkse rapportage op de hoogte houden van de vorderingen van hun leerlingen. De leerling bepaalt zelf hoe hij de typecursus indeelt. De 12 lessen plus het eindexamen kun je in eigen tijd, gedurende één jaar, doen. Een les hoeft niet in een keer te worden afgerond. Op elk tijdstip en op verschillende plaatsen kan de les worden afgemaakt. Na elke oefening volgt een resultatenoverzicht.

Het toetsenbord kan bij deze cursus worden bedekt met De SpeedSkin, een superdunne cover over het toetsenbord, die apart te bestellen is. Na de laatste les volgt een toets en als die met succes is afgerond, wordt het typediploma opgestuurd. De typecursus is ook geschikt voor dyslectici. Zij mogen leren typen in een eigen tempo en de letters worden aangeleerd via het laten uitspreken van de letters tijdens het aanslaan.

Cygnus7 gebruikt lesmateriaal van Typing Master.

>>

**'Waar staat wat je moet doen? Waar zijn de spelletjes?
Ik begrijp er niets van.'**

TYPELESONLINE.NL

Egbert Beuker is de maker van deze gratis site. Hij schreef dit typeprogramma voor zijn vader die wilde leren typen met tien vingers en toen zijn vader dat kon, besloot hij het programma

voor anderen toegankelijk te maken.

Je moet echt even zoeken, voordat je ontdekt hoe het werkt. Ook moet je zelf aangeven

met welke oefening je wilt starten. Bij de oefeningen horen instructies, maar als je die bekijkt, zijn ze niet overzichtelijk. De instructies zijn door de vele reclameboodschappen niet duidelijk te zien.

De oefeningen zijn vrijwel allemaal hetzelfde: teksten of letters typen en oefenen met recente nieuwsartikelen. Heb je de goede letter te pakken, dan gaat de tekst verder. Heb je een foute letter te pakken, dan wordt het tekstvak rood, net zolang tot je de goede letter hebt. In de tabel aan de zijkant zie je hoeveel je fout of goed had en wat je typesnelheid was.

TYPELES-TYPELES.NL

Ook deze site is gratis, bevat veel tekst, oogt simpel en erg rommelig. Als kind begin je niet zelf aan deze cursus.

De cursus leert typen aan via eenvoudige oefeningen. De letters worden in kleuren weergegeven en je begint met basis-oefeningen. Een erg simpele oefening in een saaie omgeving, vol met afleidende reclameboodschappen en teksten die niets met de oefening te maken hebben. De instructies staan tussen al die onoverzichtelijke tekst. Feedback krijg je als je op de controleknop drukt, maar er wordt niets bewaard. Je moet als leerling zelf beslissen of je oefeningen herhaalt.

Scholen kunnen een cursus te bestellen en deze op de school-website plaatsen. De leerkracht kan zelf de lessen aanpassen. Deze oefeningen hebben een rustiger uiterlijk en zijn vrij van reclame.

**'Ik begrijp er niets van. Waar moet ik op klikken?
Waar zijn de plaatjes?'**

CONCLUSIE

Er zijn veel typecursussen voor kinderen en de een is duidelijk leuker of effectiever dan de ander. Bij mij sprongen Typestar, ticken.nl en TypeTopia eruit. Ook de typecursus van de LOI vond ik erg goed en kindvriendelijk, maar vrij duur. Of ik deze programma's zou gebruiken op mijn school is sterk afhankelijk van de prijs en de kwaliteit van het programma. En deze factoren variëren erg. Welke typecursus bij jouw school of kinderen past is dus heel persoonlijk. Kies een typecursus altijd zorgvuldig uit.

Stel in ieder geval een aantal belangrijke vragen, voordat je een keuze maakt.

- Past de cursus bij mijn leerling(en)?
- Wat vinden ze leuk om te doen?
- Sluit de cursus aan bij de belevingswereld van mijn leerlingen?
- Blijft de cursus ook na een aantal lessen leuk?
- Wil je de cursus via internet of boekjes volgen?
- Past de cursus binnen het huidige takenpakket van je school?
- Wat wordt de taak van de leerkracht?
- Is een gecertificeerd diploma wel of niet van belang?
- Wat kost het volgen van een typecursus? <<

Naam cursus	Uitgever	Kosten	Geschikt voor kinderen?	Geschikt voor scholen?	Diploma-garantie	Goed vol te houden?	QWERTY/ AZERTY
TypeTopia	Instituut Computype Postbus 951 3700 AZ ZEIST klantenservice@computype.nl www.typetopia.com	Reguliere versie: € 144,95 Dyslexieversie: € 184,95	Ja	Mogelijk. Het kost geen extra begeleidingstijd, want het instrueren en het geven van persoonlijke feedback doen de mensen van TypeTopia.	Ja Via landelijk examen	Ja Motivatie via spelletjes en Topias	Voor AZERTY-toetsenbord is het programma van TypePlanet ontwikkeld
Ticken.nl	Uitgever: Ticken Kapelstraat 17 3742 CG BAARN (NL) klantenservice@ticken.nl www.ticken.nl	Schoollicentie incl. docententhandleiding € 95,20 per schooljaar, per school Typecursus inclusief examen € 23,80 per leerling	Ja	Ja Schoolsubsidie mogelijk. Voor iedere leerling ontvang je € 3,50	Ja Achter eigen computer in eigen tijd	Ja Motivatie via spelletjes	Alleen QWERTY
Typemania	Info@wijersmultimedia.nl http://mediatheek.thinkquest.nl/~kle0061/	Gratis	Ja	Basiscursus.	Ja Aan het eind van de cursus, zelf printen.	Nee Zelfstandig werken. Alleen type-oefeningen. Spelletje is aanwezig, maar niet in oefeningen geïntegreerd.	Alleen QWERTY
Typestars	fout@typestars.com www.typestars.com	Een sleutelcode voor de jeugdcurcus kost € 38. De kosten per leerling dalen naarmate er meer deelnemers zijn.	Ja	Zeker Wordt op de site ook geadviseerd.	Ja Afhankelijk van resultaten kan examen worden afgelegd.	Ja Groepjes vormen en elkaar volgen is een uitdagende manier van motiveren in deze cursus.	Ja Aparate toets om over te schakelen tussen de twee toetsenborden.
TypeBasic	Uitgeverij Instruct Postbus 38 2410 AA BODEGRAVEN t + 31 (0)172 650 983 f + 31 (0)172 618 315 instruct@instruct.nl www.typebasic.nl	Een schoollicentie kost € 125. Een bundel - Type-Basic, boek + programma op cd - kost € 22,50 (+ € 3,50 administratie- en verzendkosten).	Ja	Ja Leerlingen kunnen geheel zelfstandig met de cursus aan de slag.	Ja Via examenbureau VSLM Certificaat kan wel worden uitgeprint na doorlopen elke cursus.	Twijfel Er moet een begeleider bij zijn om te motiveren. Werken vanuit een lesboek is voor veel leerlingen niet (meer) aantrekkelijk.	Ja speciaal boek voor AZERTY beschikbaar.
Typing Master	AnMass Bergselaan 15c 3037 BA ROTTERDAM info@anmass.nl www.anmass.nl	Enkele licentie € 29,90. Werkstation licentie € 178,50. Geïntegreerde gebruikerslicentie € 593,81.	Ja	Voor po en vo.	Ja De cursus wordt afgesloten met een soort van examen, waarvan je een diploma kan afdrukken.	Twijfel Moet wel zelfstandig worden doorlopen. Je hebt doorzettingsvermogen nodig om de lessen te blijven doen zonder begeleider die je aanspoort. Wel typespelletjes aanwezig.	Beide
PICA	Instituut Pica bv Stephensonstraat 10k 2723 RN ZOETERMEER www.instituutpica.nl	Ongeveer € 200.	Ja	Scholen po adviseren de cursus, maar vaak niet binnen schooltijd.	Ja Na het behalen van een eindtoets, krijg je een diploma	Geen idee Ik heb deze lessen niet goed kunnen testen.	Geen idee Moeilijk contact te krijgen met instituut.
Cygnus 7	Cygnus 7 Kobbeduinen 56 2134 ZM HOOFDDORP www.cygnus7.nl	Zelfstudie: € 59. De schoolkosten voor deze typecursus bedragen € 22,50 per leerling. (er is dan geen diploma)	Ja	Ja Voor po en vo. Online of via een docent die op school komt.	Ja Je doet een online type-examen met certificaat of diploma (afhankelijk van resultaat).	Je hebt doorzettingsvermogen nodig om zelfstandig de cursus succesvol af te ronden.	Beide
LOI cursus typen	LOI Postbus 4200 2350 CA LEIDERDORP www.loikidzz.nl/leren-typen	5 maanden: 37,50 per maand lesgeld	Ja	Nee Het is een privé cursus. Zou ook te duur zijn voor scholen	Ja Na eindtoets, krijg je het diploma thuisgestuurd.	Zeker oor de uitdagende spelletjes, kleuren en cadeautjes	Nee
Typeles online.nl	E.J. Breuker ZOETERMEER www.typelesonline.nl	Gratis, maar met veel reclame	Nee	Rommelige site. Kost erg veel instructiementen.	Nee	Geen uitdagingen, alleen maar typen. Webpagina met veel reclame.	Beide
Gratis typeles	Luc Ambagts Sandraasteeg 13 7411 KS DEVENTER www.typeles-typeles.nl	Gratis, maar ook veel reclameteksten. Voor scholen alleen registratiekosten	Ja	Voor kinderen gemaakt. Rommelig, onoverzichtelijk, druk en veel reclame.	Nee	Nee Geen uitdagingen alleen maar typen. In saale omgeving zonder leuke illustraties.	Beide